

Nr 269.

Av herr **Vennerström**, *om upphävande av bostadsbandet i fråga om valbarhet till riksdagens andra kammare.*

Vid 1920 års riksdag motionerade Vennerström och Hage om en sådan ändring i § 19 riksdagsordningen, att det så kallade bostadsbandet för val till andra kammaren fölle bort. Till stöd för yrkandet anfördes, att det så kallade bostadsbandet existerade i mycket få utländska författningar, samt att det är orimligt att valmännen i en viss valkrets skola förhindras att rösta på viss person, som på ett alldeles särskilt sätt skulle kunna representera kretsen, blott därför att personen är boende utom valkretsen.

Konstitutionsutskottet vid 1920 års riksdag, som hade motionen under behandling, tillstyrkte densamma. I detta utlåtande anförde utskottet om frågans principiella del, att bostadsbandet otvivelaktigt är att anse som en ålderdomlig kvarleva från den tid, då varje riksdagsman ansågs representera icke hela folket, utan sin valkrets speciella intressen. Då numera uppfattningen, att riksdagsmännen representera hela folket och i sina handlingar främst hava att tillvarataga hela rikets intressen, allmänt vunnit insteg, syntes bostadsbandet enligt utskottets förmenande, såsom ett uttryck för en helt annan principiell uppfattning om riksdagsmannakallets innebörd än nutidens, icke längre böra bibehållas. Vidare underströk utskottet den praktiska synpunkten, att blott genom bostadsbandets avskaffande valmännen erhålla rätt att fritt utse sina representanter bland de medborgare, som de anse bäst skickade för riksdagsmannauppgiften. Slutligen avvisar utskottet med hänvisning till valen till första kammaren, där bostadsband icke gäller, den farhågan, att yrkespolitiken genom en sådan anordning skulle vinna för starkt insteg.

Emellertid biföll icke riksdagen konstitutionsutskottets hemställan, utan biträdde i stället en vid utskottsbetänkandet fogad reservation om avslag. Då de skäl, som konstitutionsutskottets majoritet vid 1920 års riksdag framlagt för bostadsbandets upphävande, alljämt äro bäriga, hemställes ånyo,

att riksdagen måtte såsom vilande till vidare grundlagsenlig behandling antaga följande ändrade lydelse av § 19 riksdagsordningen:

»Till ledamöter i andra kammaren kunna endast utses män och kvinnor, som äga valrätt inom riket.»

Stockholm den 20 februari 1921.

Ivar Vennerström.